

Kolumbia

Utolsó frissítés dátuma: 2020.12.10.

Fertőzöttség állapota

- Fertőzések száma: 1.399.911,
- aktív fertőzöttek: 61.686, ebből az utóbbi 24 órában 7.523 új esetet regisztráltak (december 9.).
- Halottak száma: 38.484. Gyógyultak: 1.296.420.

Járványhelyzet állapota: megbetegedések stagnálása - Az augusztusi tetőzés utáni rövid csökkenést követően, szeptemberben, októberben és novemberben végig 5 és 10 ezer között volt a napi megbetegedések száma.

Variación diaria

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások

Az egészségügyi vészhelyzet továbbra is érvényben van, 2021. február 28-ig. A március 24-én elrendelt országos kötelező karantén augusztus 31-én véget ért. Szeptember 1-jétől a kormány meghirdette az úgynevezett szelektív elszigetelődést, ami minimális korlátozásokat hagyott érvényben és innentől főként az egyéni felelősségvállalásra alapoz. A még mindig érvényes társadalmi és gazdasági életre vonatkozó tiltások között a következőket lehet megemlíteni. Továbbra is kötelező a szájmaszk használata zárt helyiségekben és a szabadlevegőn egyaránt, valamint a saját személyautóban is, ha többen utaznak együtt. Minden, a munkát újrakezdő vállalat, üzlet és hivatal esetében kötelezően előírt közegészségügyi protokollnak kell eleget tenni (2 méteres távolság betartását segítő jelölések, kézfertőtlenítő és lázmérés a bejáratnál, stb.). Az 50-nél több fő részvételével zajló események nem engedélyezettek. Az iskolák 2021. január 25-től az állami iskolákban a távoktatás véget ér, visszatérnek a jelenléti oktatásra. Emellett az önkormányzatoknak jogában áll szigorúbb korlátozásokat érvényben hagyni. Például Cartagenában 2020. december 1-jétől december 16-ig újra éjszakai kijárási tilalmat és alkoholtilalmat vezettek be a hirtelen megugrott fertőzésszámok miatt.

A belföldi közlekedés helyreállt. Engedélyezett a települések közötti közúti és légi közlekedés. A nemzetközi légiforgalom is megindult szeptember 19-től, de a repülőjáratok újraindítása az egyes relációkban fokozatos. A beutazó külföldi és kolumbiai állampolgároknak már nem kötelező a COVID-teszt elvégzése, ahogyan a 14 napos karantén sem. A tengeri és folyami határok 2020. december 1-jén megnyíltak, a szárazföldi határok várható nyitása 2021. január 16.

Gazdasági korlátozások

Az öt hónapos karantén időszak után szeptember 1-jétől minden gazdasági szektor újratekintheti a munkát. Engedélyt kapott a turizmus, a vendéglátás, a mozik, uszodák, vidámparkok és kaszinók is. Az egyes önkormányzatok azonban dönthetnek szigorúbb korlátozásokról a járvány által súlyosabban érintett települések esetében. A köz- és magánszférában egyaránt, azoknál a munkavállalóknál, ahol nem elengedhetetlen a személyes megjelenés a munkavégzéshez, a kormány az otthoni munka folytatását javasolja. Sporteseményeket, tömegrendezvényeket, koncerteket nem lehet tartani, szórakozóhelyek nem nyithatnak ki. Jóllehet, november első hetében Bogotában megtartották az első autós koncertet, azonban a tradicionális karácsony előtti éjszakai bicikliutat nem nyitották meg a tumultus elkerülése végett.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

A karantén helyzet miatt a kormány rákényszerült, hogy a már két éve megkezdett folyamatot, az online ügyintézés lehetősége felgyorsítsa, így egyre több vámeljárást, import regisztrációt, stb. lehet virtuálisan intézni. Ezen kívül, szintén a külkereskedelmet megkönnyítendő, meghosszabbították az Állandó Vámfelhasználó és a Kiemelten Exportáló vállalkozások tanúsítványának érvényességét, könnyítették a szabadkereskedelmi övezetekben működő vállalatok beszámolási kötelezettségét, meghosszabbították a vámbevallási kötelezettség határidejét azoknak az importőr cégeknek az esetében, amelyek különleges vámkedvezményt kapnak.

Bizonyos egészségügyi, orvostechnológiai és más, a járványidőszakban nélkülözhetetlen termékek esetében megtiltották az exportot, viszont ösztönzik az importot, számos termék tarifáját csökkentették 0%-ra. Ezek között vannak a következő termékek: fertőtlenítő gélek; szappanok; gumikesztyűk; szájmaszkok; egyéb higiéniai eszközök; orvosi eszközök: EKG-k, oxigénterápiás, lélegeztetőgépek, röntgenek, más elektromos orvosi eszközök; kórházi bútorok; gyógyszerek; víz- és szennyvíz-gazdálkodáshoz szükséges termékek és néhány élelmiszer, főként gabonafélék: kukorica, szója, cirok.

Logisztika és szállítványozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítványozás

2020 első félévében 12%-kal csökkent az áruszállítás az előző év azonos időszakához képest. A válság első három hónapjában (márciustól májusig) mintegy 30%-kal esett vissza a szállítványozás, a legsúlyosabban a érintett a közúti szállítás volt. Júniustól azonban újra növekedésnek indult a szárazföldi szállítások volumene, mégis, a második negyedévet közel 30%-os veszteséggel zárta a szektor. A harmadik negyedévben, a gazdaság általános nyitásával

együtt a szállítmányozás volumene is nőtt, noha még mindig 9%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. Várhatóan decemberre éri el újra a 2019-es szintet. (Kolumbia áruszállításának 80%-a, az importált termékek országon belüli mozgatásának pedig 90%-a szárazföldön történik.) A légi fuvarozás aktívan működött a válság ellenére. Növekedett emellett a vasúti áruszállítás. Kolumbia vasúthálózata viszonylag ritka, a vasúti szállítás hagyományosan nem jelentős. Viszont a Duque-kormány idején jelentős fejlesztések indultak meg, aminek már 2020 elején érezhető volt a hatása, közel 10-szeresére növekedett a vasúti áruszállítás, ami a járványidőszakban is fontos szerepet kapott az áruellátásban gyorsasága és szállítási kapacitásai miatt.

Javította az ágazat versenyképességét a válság hónapjaiban, hogy elterjedtek a digitális dokumentumok és a virtuális ügyintézés a szállítmányozásban is (szerződtetések, működtetés, fizetések). Az egész logisztikai láncban a költségek, forrásfelhasználás és ügyintézési idők racionalizálása zajlott le a járványhelyzet következtében. Mindemellett azonban voltak fennakadások az egyes árucikkek ellátásában, többek között a gyógyszerek és az élelmiszerek esetében.

Nagyobb árulogisztikai központok helyzete

Az árulogisztikai központok nem szakították meg a működésüket, a válsághelyzet alatt is, a szigorú közegészségügyi protokollok betartása mellett folytatják tevékenységüket. A tengeri kikötőkben ezeknek a protokolloknak a betartása lassította a működést és az áruforgalom is csökkent, 2020 első félévében 9,8% között. A legérzékenyebben Guajirát (atlanti partvidék) és Buenaventurát (csendes-óceáni partvidék) érintette a válság. A kivitel forgalma 11, a behozatalé 10%-kal csökkent az első félévben.

A repterek több tízezer tonna áruforgalmat bonyolítottak a járvány kezdete óta, a légi áruszállítás aktív maradt. A kormány már a válság elején létrehozott átmeneti jelleggel egy Logisztikai és Közlekedési Központot a Nemzeti Úthálózat Intézetében, ahonnan a logisztikai nehézségek elhárításán dolgoznak, ill. garantálják az áruellátást az egész ország területén.

Gazdasági kilátások

<https://www.semana.com/economia/articulo/credito-del-fmi-colombia-recibe-desembolso-por-us-5400-millones/202003/>

Szeptembertől a gazdasági ágazatok többsége újrakezdhetette a munkát. A GDP 25%-át adó fővárosban a vállalkozások 90%-a megnyithatott, azonban az eladások csak lassú ütemben javulnak. A bogotái háztartások fogyasztása lassabban áll helyre, mint a vidéki területeken. Továbbra is a koronavírus legnagyobb gazdasági vesztesei az informálisan dolgozók, akik a munkavállalók 51,5%-át teszik ki. Számuk növekedett a válság során. Az ő eladásaik 60%-kal csökkentek a járvány következtében.

2020 első hat hónapjában 34%-kal csökkentek a külföldi működőtőke befektetések. A Moody's besorolása szerint Kolumbia a második legalacsonyabb befektetésre ajánlott szinten van, míg a Fitch és a Standard&Poors épp hogy csak a spekulatív kategória fölé helyezi az országot.

A Pénzügyminisztérium a GDP 8,2%-ának megfelelő költségvetési hiányt irányoz elő erre az évre.

Várható GDP csökkenés: 2020-ra -4 és -12% között várható, a jegybank legfrissebb becslése szerint -7,6% (2020 első negyedéve: 0,4%, második negyedéve: -15,7%, harmadik negyedéve: -9%)

Gazdasági mutatók és folyamatok:

- Fogyasztói bizalmi index (november): -13,6% (5 százalékponttal magasabb, mint októberben)
- Fogyasztás (2020 második negyedév): -7,3%-os évközi változás
- Kiskereskedelmi eladások (szeptember): -0,8%
- Ipari termelés index (szeptember): -8,6% - (Feldolgozóipar termelése: -3%)
- Munkanélküliség (október): 14,7%
- Államadósság (2020 első negyedéve): 62,2%
- Kolumbiai peso gyengülése (október): 9,74%-kal romlott a reálértéke az elmúlt 12 hónapban.
- Infláció (október): 1,02%
- Export (október): -21% - évközi változás
- Import (szeptember): -17,2% - évközi változás

Kiemelt ágazatok helyzete:

A Kolumbiába irányuló magyar export legnagyobb hányadát a személyautó eladások teszik ki (Suzuki, Audi, Mercedes többek között). A válság érzékenyen érintette ezt a szektort. Csak márciusban 39,1%-kal csökkentek az újautó eladások, ezzel az első negyedév -6,2%-kal zárt. Április és május hónapok voltak a válság mélypontja: 98,9%-os és 60%-os csökkenéssel 2019-hez képest. Júniusban és júliusban némi javulás volt tapasztalható, augusztusban azonban újra megtorpant az autókereskedelem, főként a bogotái és más nagy városokban meghirdetett szigorú korlátozások visszavezetése miatt. Így augusztusban 43,2%-kal kevesebb autót adtak el, mint 2019 azonos időszakában. Szeptemberben az évközi változás már -18,7%-ra csökkent, októberben -12,6%-ra, novemberben pedig -6,8%-ra. A szakszervezetek arra számítanak, hogy 30%-os csökkenéssel zárja a szektor ezt az évet 2019-hez képest.

A Kolumbiába irányuló magyar exportnak szintén fontos szegmense az orvostechnológia. Az egészségügyi vészhelyzet miatt számos orvosi eszköz behozatalára a kormány 0%-ra csökkentette a behozatali vámot, gyorsabbá, gördülékenyebbé tették az egészségügyi engedélyeztetés menetét és jó néhány termék esetében elengedték az ÁFÁ-t. Ezek a könnyítések és a keresletnövekedés viszont csak a koronavírus megelőzéséhez, diagnosztizálásához és kezeléséhez kötődő orvosi eszközök, tartozékok, ruházatok, stb. terén volt tapasztalható.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A gazdaság viszonylagos stabilitásának megőrzése érdekében, a kormány prioritása a foglalkoztatás megőrzése és a munkavállalók fizetésének biztosítása. Ennek egyik mechanizmusa, hogy a Nemzeti Garanciaalapon (FNG) keresztül az állam, a bankok által a kis-

és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek legfeljebb 90%-ig fedezetet biztosít. (A **hitelgaranciák** volumene a GDP 4,5%-ának felel meg pénzügyi elemzők szerint.) Új, kedvezményes hiteleket biztosít továbbá (két állami pénzügyintézetten keresztül) a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, magánszemélyeknek és a súlyosan érintett szektoroknak (1000 milliárd peso értékű hitelkeret a turizmusnak), nem mellékesen az egészségügyi intézményeknek és az egészségügyi biztosítóknak is. A hitelgaranciák és a kedvezményes hitelek előreláthatóan 2021 júniusáig lesznek elérhetőek.

Ezen kívül haladékot adott a kormány egyes **adónevek** esetében az adóbevallásokra és adóbefizetésekre, ill. a járulékbefizetésekre, különös tekintettel a válság által súlyosan érintett szektorokra: turizmus, légi személyszállítás, szórakoztatóipar, szállodaipar, élelmiszer- és italárúsítás. A fogyasztást ösztönzendő pedig, előbbre hozták a már a tavalyi adóreformban elfogadott évi három ÁFA-mentes nap dátumát. Az áprilisban és májusban lecsökkentett járulékfizetési kötelezettséget utólag, októberben alkotmányellenesnek nyilvánította az Alkotmánybíróság, így azt visszamenőlegesen ki kell fizetnie a munkáltatóknak.

Közvetlenül a **munkaadók terheit** kívánják csökkenteni a következő intézkedések. A munkáltató hozzáférhet a kötelező lakossági megtakarításokhoz és szabadabban felhasználhatja azokat. A kormány lehetővé tette más, a törvény által előírt munkáltatói kötelezettség elhalasztását, illetve csökkentését, a szerződések rugalmassá tételét is (járulékfizetés, 13. havi bér kifizetése részletekre, rugalmas fizetett szabadság, részletekben kifizetett túlórák). Továbbá a kormány **bértámogatást** is ad minden olyan vállalkozásnak, amelynek a járvány kezdete óta minimum 20%-kal csökkent a bevétele, minden munkavállaló esetében legfeljebb a minimálbér 40%-áig. A bértámogatásokat júniusban a 13. havi bér első részletére is lehetett igényelni. Egészen 2021 márciusáig segíti a kormány a vállalkozásokat a bértámogatásokkal.

Szintén hozzájárul a kormány a **munkanélküliek támogatásához** is. A Vészhelyzetkezelő Alapból (FOME) mintegy 62 milliárd pesót juttat a szabadidős szolgáltatásokért felelős biztosítóknak, melyek a segélyek folyósítására is hivatottak. A kormányzati támogatásnak köszönhetően 200.000-el többen részesülhetnek ilyen jellegű támogatásban, 3 hónapon át, havonta 2 minimálbérnek megfelelő összegben. (A szeptemberi adatok szerint 3,7 millió munkanélküli van az országban.)

A kormányzat intézkedéscsomagot hirdetett a tartományi **kormányzóságok pénzügyi** megsegítésére is: a kiadások és a költségvetés végrehajtásának rugalmasabbá tétele, a hitelekhez való hozzáférés megkönnyítése és plusz forrásokhoz való juttatásuk, átcsoportosítások révén.

Végül szintén egy fontos költségvetési tételt jelentenek a bejelentett plusz szociális, vissza nem térítendő támogatások a „**Szolidáris Jövedelem**” program keretén belül. Közvetlen pénzbeli juttatást kapnak azok a kolumbiaiak, akik semmilyen meglévő szociális támogatásban nem részesülnek, de a járvány következtében rászorulnak arra, jellemzően az informálisan dolgozók (a kolumbiai munkavállalók kb. 50%-a). A szolidáris jövedelem programját 2021 júniusáig terjesztette ki a kormány. Ennek a pénzügyi támogatásnak egy részét egy újonnan kivetett személyi jövedelemadóból befolyó bevételből finanszírozza a kormány: a 10 millió pesónál magasabb jövedelemmel rendelkező közalkalmazottakra kivetett „**szolidáris adóból**”. Ezt az

adónemet alkotmányellenesnek nyilvánította utólag, októberben az Alkotmánybíróság, így az adózók visszaigényelhetik a már befizetett tételeket, vagy levonják a jövő évi adófizetési kötelezettségükből.

Szintén a többletköltségek fedezetére „**szolidáris kötvények**” néven a kormány új, fix kamatozású állampapírokat bocsátott ki 9.800 milliárd peso értékben, kizárólag a hazai kötvénypiacon.

Mindezek ellenére, a 2020-as évre 8,2%-os költségvetési hiány várható. Hasonlóképpen a jövő évi költségvetési fegyelmi szabályokon is lazított a kormány, és 5,1% deficittel számol. A 2021-es költségvetés fedezetére nagy volumenű privatizáció várható, többek között az Ecopetrol kolumbiai olajtársaságban való állami részesedés eladásával. Emellett pedig 2020. december 2-án megkezdte a kormány a rendelkezésére álló 5,4 milliárd dolláros rugalmas **IMF-hitelkeret fokozatos lehívását** a válságkezelés céljából.

Július végén a gazdaság reaktiválására egy 1 millió **új munkahely** teremtését célzó programot hirdetett a kormány, amit később **2 millióra** növelt. Ennek keretén belül 161.000 milliárd peso értékben terveznek megvalósítani befektetéseket állami és magánforrásból. A befektetésekből fontos szerepet szánnak az infrastrukturális fejlesztéseknek, építkezéseknek.

A gazdaság likviditásának növelése érdekében a kolumbiai jegybank a válság alatt több alkalommal is csökkentette az **alapkamatot**, a kezdeti **4,25%-ról 1,75%-ra**. Ez mintegy 84%-ban éreztette hatását a kereskedelmi kamatokon. Szintén a likviditás növelése érdekében a visszavásárlási megállapodások (repók) időtartamát 90 napra hosszabbította a bank, az állampapírokkal kapcsolatos visszavásárlási megállapodásokét pedig 60 napra. Bővítette azon pénzügyintézetek és kötvénytípusok körét, melyek kedvezményezettjei lehetnek a nyílt piaci intézkedéseinek, likviditási műveleteinek. Csökkentette a kötelező banki tartalékok rátáját, ezzel növelve a bankok és pénzügyintézetek hitelnyújtó képességét. Nagy értékben vásárolt fel állampapírokat és magánkötvényeket. Összesen 1 milliárd dollár értékű dolláreladást és 400 millió dollár értékű swap ügyletet hirdetett jövőbeni aukciók keretén belül, melyek célja, hogy pótolja a bankok és pénzügyintézetek esetlegesen kieső külföldi finanszírozását és ellensúlyozza a gyenge árfolyam okozta nehézségeket.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Az **orvosi eszközök és gyógyszeripari termékek** továbbra is exportpiaci lehetőséget jelentenek Kolumbiában. Annak ellenére, hogy vannak próbálkozások helyben lélegeztetőgép gyártásra, orvosi eszközgyártásról Kolumbiában nem beszélhetünk. Ez továbbra is lehetőséget jelent a magyar cégek számára. A kereslet azonban nem növekedett, csak a járvánnyal kapcsolatos termékek iránt.

Vannak nemzetközi tenderek Kolumbiában, a Világbank által finanszírozott tenderek a magyar cégek számára is elérhetőek.

Minden szektorban megszokottá vált a járványhelyzet következtében az online B2B megbeszélés. Tartottunk több videókonferenciát, részt vettünk online eseményeken és szerveztünk online eseményt.